

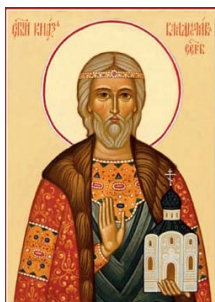
■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Σερβίας

Ὁ Ἅγιος Στέφανος Β' Νεμάνια, ὁ «Πρωτοστεφῆς» Βασιλεὺς τῆς Σερβίας, ὁ μετονομασθεὶς Σίμων κατὰ τὸ μοναχικὸν σχῆμα † 24η Σεπτεμβρίου 1228

Ὁ Ἅγιος Στέφανος Β' Νεμάνια ἦταν δευτερότοκος υἱὸς τοῦ μεγάλου Σέρβου ζουπάνου (τοπάρχου) Στεφάνου Α' Νεμάνια –μετέπειτα Μοναχοῦ Ὁσίου Συμεὼν Μυροβλύτου († Μνήμη: 13η Φεβρουαρίου).

Οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς του τὸν ἀνέθρεψαν μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη καὶ τοῦ ἔδωσαν βυζαντινὴ μόρφωση.

Ὡς σύζυγο, ἔλαβε τὴν Πριγκίπισσα Εὐδοκία, θυγατέρα τοῦ βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Γ' Ἀγγέλου (1195-1208), μὲ τὴν ὁποία ἀπέκτησε τέσσερις υἱούς:

τὸν Ραδοσλάβο, τὸν Βλαδισλάβο, τὸν Οὐρεση Α' καὶ τὸν Πρεδισλάβο*.

Χάρη στὶς φιλορθόδοξες διαθέσεις του, στὴν ἀγαθότητα καὶ στὸν εἰρηνικὸ του χαρακτήρα, ὅταν ὁ πατέρας του παραιτήθηκε ἀπὸ τὴν ἐξουσία (1196) μὲ σκοπὸ νὰ μονάσει, ἐξέλεξε ὡς διάδοχό του τὸν Στέφανο Β', καὶ ὄχι τὸν πρωτότοκο, ἀλλὰ λατινό-φιλο υἱὸ τοῦ Βούκαν.

* * *

Ὁ Ἅγιος Βλαδισλάβος, Βασιλεὺς Σερβίας, υἱὸς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου Β'

Στὴν ἀρχὴ τῆς ἐξουσίας του, ὁ Στέφανος Β' κυβέρνησε θεάρεστα τὸν λαό του, ἐπικουρούμενος στὸ ἔργο του ἀπὸ τὶς προσευχὲς τοῦ πα-

Ὁ Ἅγιος Σάββας, πρῶτος Ἀρχιεπίσκοπος Σερβίας καὶ ὁ Ὅσιος Συμεὼν (Νεμάνια), ὁ Μυροβλύτης, Κτήτορες τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει τοῦ Ἁθῶ Ἱ. Μ. Χιλανδαρίου.

Σάββα, στὸ Ἅγιον Ὅρος, νὰ μεταβεῖ στὴν Σερβία μὲ τὰ μυρόβλυτα Λεῖψανα τοῦ πατέρα τους.

Ὄταν τὰ ἱερὰ Λεῖψανα ἔφθασαν στὴν Στουντένιτσα, οἱ δύο ἀδελφοὶ συμφιλιώθηκαν καὶ ὁ Στέφανος Β΄, ὡς τεκμήριο τῆς εὐγνωμοσύνης του πρὸς τὸν Θεό, ἄρχισε μαζὶ μὲ τὸν Ὅσιο Σάββα τὴν ἀνέγερση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἀναλήψεως στὴν Ζίτσα (1210-1216).

* * *

Ἐν τῷ μεταξῷ, ἔχοντας αὐξήσει ἐδαφικῶς τὴν χώρα του ὁ Στέφανος Β΄, ἐπιθυμοῦσε νὰ στεφθεῖ βασιλεὺς. Προκειμένου νὰ ἐπιτύχει τὸν σκοπό του, διαζεύχθηκε τὴν Εὐδοκία, συζεύχθηκε τὴν Ἄννα, ἐγγονὴ τοῦ δόγη τῆς Βενετίας Ἑρρίκου Δάνδολου, καὶ ζήτησε τὸ στέμμα ἀπὸ τὸν πάπα, ἐφ' ὅσον τὸ βυζαντινὸ κράτος τελοῦσε ὑπὸ τὴν κυριαρχία τῶν Φράγκων (1204-1261).

Μπροστὰ στὸν κίνδυνο τοῦ ἐκλατινισμοῦ τοῦ σερβικοῦ λαοῦ, ὁ Ὅσιος Σάββας στράφηκε στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη Μανουὴλ Α΄ (1215-1222) καὶ ζήτησε ἀπὸ αὐτὸν τὸ Αὐτοκέφαλο τῆς Σερβικῆς Εκκλησίας. Ὁ πατριάρχης ἱκανοποίησε τὸ αἴτημά του, χειροτονώντας τὸν ἴδιο ὡς πρῶτον Ἀρχιεπίσκοπο Σερβίας (1219).

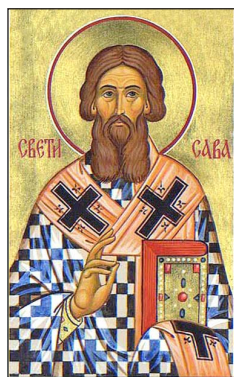
τέρα του καὶ τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ του Ὁσίου Σάββα († Μνήμη: 14 Ἰανουαρίου).

Μὲ τὴν προτροπὴ ἐκείνων, ἔστειλε στὸ Ἅγιον Ὅρος μεγάλες ποσότητες χρυσοῦ καὶ ἄφθονο ἀσήμι, γιὰ νὰ ἀνοικοδομηθεῖ ἡ βασιλικὴ Λαύρα τοῦ Χιλανδαρίου.

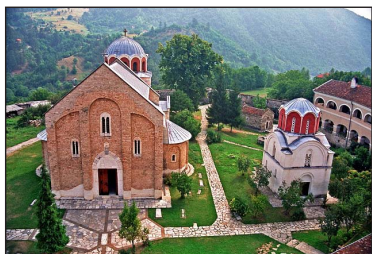
Μετὰ τὴν Κοίμηση τοῦ Ὁσίου Συμεὼν, ὁ Βούκαν, καταπατώντας τὴν πατρικὴ ἐντολή, ἐξεστράτευσε ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τὸν ἐξεθρόνισε.

Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Τσάρου τῶν Βουλγάρων Ἰωαννίτζη (1197-1207), ὁ Στέφανος Β΄ ἀνέκτησε τὸν θρόνο του (1204).

Ἐπιθυμώντας ὁμως παντοτινὴ εἰρήνη μὲ τὸν ἀδελφό του, ἔγραψε στὸν Ὅσιο

Ὁ Ἅγιος Σάββας Β΄ (Πεδισλάβος), Ἀρχιεπίσκοπος Σερβίας.

Ἡ Μονὴ Στουντένιτσα.

Ἐπιστρέφοντας στὴν πατρίδα του, ὁ Ὅσιος Σάββας δίδαξε καὶ νουθέτησε τὸν ἀδελφό του, καὶ ἐκεῖνος μὲ πολλὴ ταπείνωση τοῦ ὀρκίσθηκε, ὅτι στὸ ἐξῆς θὰ τοῦ εἶναι πιστὸς σὰν δοῦλος στὸν κύριό του.

Τότε, ὁ Σάββας συνεκάλεσε μεγάλη συνέλευση ὅλου τοῦ σερβικοῦ λαοῦ στὴν Ζίτσα, τέλεσε τὰ Ἐγκαίνια τοῦ μεγάλου ναοῦ της καὶ λίγες ἡμέρες ἀργότερα, κατὰ τὴν Ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου τοῦ ἔτους 1220, μέσα στοὺς συνεχεῖς πανηγυρισμοὺς τοῦ λαοῦ, ἐνθρονίσθηκε αὐτὸς ὡς πρῶτος Ἀρχιεπίσκοπος Σερβίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἔστεψε καὶ τὸν Στέφανο πρῶτον Κράλη (Βασιλέα) τῶν Σέρβων, ἐγκαθιδρύοντας ἔτσι τὴν Βασιλεία στὴν Σερβία.

Γι' αὐτὸ καὶ Στέφανος ἔμεινε γνωστὸς ὡς «πρωτοστεφής».

* * *

Ἀπὸ τότε, ὁ Στέφανος ἀκολουθοῦσε πιστὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀδελφοῦ του. **Τὸν** ὑπόλοιπο χρόνο τῆς ζωῆς του κυβέρνησε τὸν λαό του μὲ σύνεση, ταπείνωση καὶ δικαιοσύνη, μεριμνώντας προσωπικὰ γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν πτωχῶν καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς Ὁρθοδοξίας. **Οἱ** ὑπήκοοί του ἀπολάμβαναν τὴν εἰρήνη καὶ τὴν εὐημερία τῆς βασιλείας του.

Ὁ ἴδιος, παρ' ὅλη τὴν εὐτυχία καὶ τὴν δόξα ποὺ τὸν περιέβαλλε, ζοῦσε μὲ διαρκῆ μετάνοια καὶ μνήμη θανάτου, ἔχοντας μοναδικὴ ἐπιθυμία νὰ γίνεи Μοναχός, ἀλλὰ ὁ Σάββας συνεχῶς τὸ ἀνέβαλλε.

* * *

Μόλις ὁ Στέφανος ἀρρώστησε βαρεῖα καὶ προαισθάνθηκε τὸ τέλος του, ἔστειλε μήνυμα στὸν ἀδελφό του νὰ σπεύσει.

Κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν, ὅταν ἐκεῖνος ἔφθασε στὸ παλάτι, ὁ εὐσεβῆς Κράλης εἶχε ἐκδημήσει πρὸς Κύριον.

Ὁ Σάββας μὲ πύρινα δάκρυα προσευχήθηκε στὸν Θεό, ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ στὸ στήθος τοῦ ἀποθανόντος Στεφάνου καὶ εἶπε: «**Σήκω**, κύριέ μου, καὶ μίλα μου!».

Καὶ ὁ Στέφανος ἀνοιξε τὰ μάτια, ἀναγνώρι-

Ὁ Ἅγιος Στέφανος Β',
ὡς Μοναχὸς Σίμων.
Τοιχογραφία
τῆς Μονῆς Σοπότσανι.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Ἀναλήψεως στὴν Ζίτσα, σήμερα.

σε τὸν ἀδελφὸ του καὶ τοῦ καταφίλησε τὰ χέρια.

Τότε ὁ Σάββας τοῦ διάβασε τὶς εὐχὲς τῆς Κουρᾶς, τὸν ἐνέδυσσε τὸ Ἀγγελικὸ Σχῆμα καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ ὄνομα Σίμων.

Ὁ Ἅγιος μετέλαβε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ εὐχαριστώντας τὸν Θεό, παρέδωσε τὸ πνεῦμα του στὶς 24 Σεπτεμβρίου τοῦ 1228.

Τὸ τίμιο Σκῆνωμά του ἐνταφιάσθηκε στὴν Στουντένιτσα, δίπλα στὸν πατέρα του Ὅσιο Συμεών. Ἀργότερα ὁ Ὅσιος Σάββας τὸ μετεκόμισε στὴν κτητορικὴ του Μονή, στὴν Ζίτσα. Σήμερα, ὕστερα ἀπὸ σαράντα περίπου μετακομιδές, σώζεται ἀδιάφθορο στὴν Στουντένιτσα.

(*) Ὁ Βλαδισλάβος, κτήτορας τῆς Μονῆς Μιλέσεβο, εἶναι ὁ Ἅγιος ποὺ μνημονεύεται ἐπίσης σήμερα, 24η Σεπτεμβρίου. Ὁ Πρεδισλάβος εἶναι ὁ Ἅγιος Σάββας Β', Ἀρχιεπίσκοπος Σερβίας († Μνήμη: 8 Φεβρουαρίου). Ὁ Οὐρεσης Α', κτήτορας τῆς Μονῆς Σοπότσανι, ἀπὸ παλαιὰ θεωρεῖται ὡς Ἅγιος καὶ μνημονεύεται στὰ παλαιὰ σλαβικὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!*